

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

9. srpnja 2020. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Uredba (EU) br. 1215/2012 – Članak 7. točka 2. – Sudska nadležnost u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima – Mjesto u kojemu se dogodio štetni događaj – Mjesto nastanka štete – Manipulacija vrijednostima emisija ispušnih plinova od strane proizvođača automobila”

U predmetu C-343/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht Klagenfurt (Zemaljski sud u Klagenfurtu, Austrija), odlukom od 17. travnja 2019., koju je Sud zaprimio 30. travnja 2019., u postupku

Verein für Konsumenteninformation

protiv

Volkswagen AG,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, M. Safjan (izvjestitelj), L. Bay Larsen, C. Toader i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Verein für Konsumenteninformation, M. Poduschka i A. Klauser, *Rechtsanwälte*,
- za Volkswagen AG, T. Kustor i S. Prossinger, *Rechtsanwälte*,
- za vladu Ujedinjene Kraljevine, F. Shibli i Z. Lavery, u svojstvu agenata, uz asistenciju B. Laska, *barrister*,
- za Europsku komisiju, M. Heller i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 2. travnja 2020.,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. točke 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2012., L 351, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 11., str. 289.).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između Verein für Konsumenteninformation, udruženja za informiranje potrošača, sa sjedištem u Beču (Austrija) (u daljnjem tekstu: VKI) i dioničkog društva Volkswagen AG, sa sjedištem u Wolfsburgu (Njemačka), osnovanog u skladu s njemačkim pravom, koje se bavi proizvodnjom automobila, povodom odgovornosti potonjeg za štetu nastalu ugradnjom uređaja za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova u vozila koje su kupili austrijski potrošači.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba br. 1215/2012

- 3 Uvodne izjave 15. i 16. Uredbe br. 1215/2012 glase:
  - „(15) Pravila o nadležnosti trebala bi biti što je moguće više predvidiva i zasnovana na načelu da se nadležnost općenito temelji na domicilu tuženika. Nadležnost bi uvijek trebala postojati na temelju toga, osim u nekim točno određenim slučajevima u kojima glavni predmet spora ili autonomija stranaka jamče drukčije povezane čimbenike. Samostalno se mora utvrditi domicil pravne osobe, kako bi se zajednička pravila učinila transparentnijima i izbjegli sukobi nadležnosti.
  - (16) Pored domicila tuženika, trebale bi postojati alternativne osnove nadležnosti temeljene na uskoj povezanosti između suda i tužbe ili zbog olakšavanja pravilnog sudovanja. Postojanje uske povezanosti trebalo bi osigurati pravnu sigurnost i spriječiti mogućnost da tuženik bude tužen pred sudom države članice [koji] mu nije bilo moguće razumno predvidjeti. Važno je, posebno u slučajevima u vezi izvanugovornih obveza koje nastaju iz povrede privatnosti i osobnih prava, uključujući klevetu.”
- 4 Poglavlje II. Uredbe br. 1215/2012, naslovljeno „Nadležnost” među ostalim sadržava odjeljak 1. naslovljen „Opće odredbe” i odjeljak 2. naslovljen „Posebna nadležnost”. Člankom 4. stavkom 1. te uredbe, koji se nalazi u navedenom odjeljku 1., određeno je:

„Podložno ovoj Uredbi, osobe s domicilom u državi članici, bez obzira na njihovo državljanstvo, tuže se pred sudovima te države članice.”
- 5 Članak 7. Uredbe br. 1215/2012 koji se nalazi u odjeljku 2. njezina poglavlja II. glasi kako slijedi:

„Osoba s domicilom u državi članici može biti tužena u drugoj državi članici:

[...]

2. u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima pred sudom mjesta [u kojemu se dogodio štetni događaj ili bi se on mogao dogoditi]

[...]"

Uredba Rim II

- 6 Članak 6. Uredbe (EZ) br. 864/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o pravu koje se primjenjuje na izvanugovorne obveze („Rim II”) (SL 2007., L 199, str. 40.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 6., str. 73.; u daljnjem tekstu: Uredba Rim II), naslovljen „Nelojalna konkurencija i radnje koje ograničavaju slobodu tržišnog natjecanja”, u svojem stavku 1. propisuje:

„Pravo koje se primjenjuje na izvanugovornu obvezu nastalu zbog nelojalne konkurencije je pravo one države u kojoj je došlo do štetnog djelovanja na odnose između konkurenata ili skupne interese potrošača ili postoji vjerojatnost štetnog djelovanja.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

- 7 VKI, čiji statutarni cilj uključuje pokretanje sudskih postupaka u obranu prava potrošača koja su mu ustupljena u tu svrhu, pokrenuo je 6. rujna 2018. postupak pred Landesgerichtom Klagenfurt (Zemaljski sud u Klagenfurtu) tražeći da se društvo Volkswagen obveže da mu isplati iznos od 3 611 806 eura, uvećan za kamate i troškove, te da se ono utvrdi odgovornim za svu štetu koja još nije određiva i/ili će tek nastati.
- 8 VKI svoj zahtjev temelji na deliktnoj i kvazideliktnoj odgovornosti društva Volkswagen, pozivajući se na činjenicu da su 574 potrošača koja su mu ustupila svoja prava radi pokretanja glavnog postupka, u Austriji stekla nova ili rabljena vozila opremljena motorom EA 189, prije nego što je 18. rujna 2015. javnosti otkrivena manipulacija društva Volkswagen vrijednostima emisija ispušnih plinova tih vozila. Prema navodima VKI, ti motori sadržavaju „poremećajni uređaj” koji je nezakonit s obzirom na Uredbu (EZ) br. 715/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2007. o homologaciji tipa motornih vozila u odnosu na emisije iz lakih osobnih i gospodarskih vozila (Euro 5 i Euro 6) i pristupu podacima za popravke i održavanje vozila (SL 2007., L 171, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 30., str. 284.). Riječ je o uređaju koji prilikom proba i mjerenja omogućuje prikaz emisija ispušnih plinova koje su unutar propisanih maksimalnih vrijednosti, iako u stvarnim uvjetima, odnosno tijekom uporabe vozila o kojima je riječ na cesti, stvarno ispuštene onečišćujuće tvari zapravo višestruko prekoračuju maksimalne propisane vrijednosti. Upravo je zahvaljujući tom uređaju za manipulaciju vrijednostima tih emisija Volkswagen dobio homologaciju predviđenu propisima Unije, za vozila opremljena motorom EA 189.
- 9 Prema mišljenju VKI, šteta koju su pretrpjeli vlasnici tih vozila sastoji se u tome što oni, da su znali za tu manipulaciju ne bi uopće kupili takva vozila ili bi ih kupili za najmanje 30 % nižu kupoprodajnu cijenu. Budući da su vozila o kojima je riječ od početka sadržavala nedostatak, njihova tržišna vrijednost i posljedično kupovna cijena znatno su niže od stvarno isplaćene cijene. Ta razlika predstavlja štetu u odnosu na koju postoji pravo na naknadu.
- 10 U prilog međunarodnoj sudskoj nadležnosti suda koji je uputio zahtjev VKI se poziva na članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012. Sklapanje kupoprodajnog ugovora, isplata kupoprodajne cijene i predaja odnosno dostava vozila o kojima je riječ obavljani su u području nadležnosti toga suda. Nije riječ o pukoj posljedičnoj šteti nakon kupnje vozila, nego o početnoj šteti koja opravdava nadležnost toga suda. Ta se šteta sastoji u smanjenju imovine svakog potrošača o kojemu je riječ, pretrpljenom najranije na dan kupnje i predaje vozila o kojima je riječ, u mjestu dostave te stoga u području

nadležnosti suda koji je uputio zahtjev. Upravo su na tom mjestu postupanja Volkswagena koja mogu biti osnova za njegovu deliktnu odgovornost prvi put proizvela svoje učinke te izravno nanijela štetu potrošačima o kojima je riječ.

- 11 Volkswagen traži da se tužba VKI-a odbije i osporava međunarodnu nadležnost suda koji je uputio zahtjev, s obzirom na članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012.
- 12 Taj sud ima dvojbe o tome jesu li u konkretnom slučaju sama kupnja vozila o kojima je riječ od prodavača automobila sa sjedištem u Austriji i njihova dostava u Austriji same za sebe dovoljna osnova za sudsku nadležnost austrijskih sudova, s obzirom na tu odredbu. Taj sud, na temelju sudske prakse Suda, a osobito presude od 19. rujna 1995., *Marinari* (C-364/93, EU:C:1995:289, t. 14. i 15.), izvodi zaključak da je sudska nadležnost u stvarima povezanim s deliktima ili kvazideliktima dostupna izravnim oštećenima samo ako se pozivaju na početnu, a ne na puku posljedičnu štetu.
- 13 Naime, taj sud smatra da je uređaj za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova vozila o kojima je riječ prouzročio početnu štetu, dok šteta na koju se poziva VKI, a koja se sastoji u smanjenju vrijednosti tih vozila, predstavlja posljedičnu štetu, koja proizlazi iz činjenice da ta vozila imaju materijalni nedostatak.
- 14 Usto, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati može li se sudska nadležnost iz članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 temeljiti na čisto imovinskoj šteti koja proizlazi iz činjenica koje mogu biti osnova za deliktnu odgovornost.
- 15 Taj sud ističe da, s obzirom na presudu od 16. lipnja 2016., *Universal Music International Holding* (C-12/15, EU:C:2016:449), određeni aspekti glavnog postupka idu u prilog određivanju mjesta nastanka štete o kojoj je riječ u Njemačkoj. Iako je šteta, prema tezi VKI-a, nastala kupnjom i dostavom u Austriji vozila opremljenih uređajem za manipulaciju vrijednosti emisija ispušnih plinova, svi zahtjevi za naknadu štete odnosili su se, s obzirom na činjenice, na jednu te istu stvar, odnosno, na skrivljeno postupanje Volkswagena koje se dogodilo u sjedištu tog društva, dakle u Njemačkoj. Stoga bi s gledišta postupovne ekonomije i, osobito, s obzirom na blizinu predmeta spora i jednostavnije izvođenje dokaza, njemački sudovi bili objektivno u boljoj poziciji za utvrđivanje odgovornosti za navedenu štetu. Usto, nadležnost sudova prema mjestu kupnje vozila o kojima je riječ i njihove dostave konačnim korisnicima, među kojima su i stjecatelji rabljenih vozila, ne odgovara nužno zahtjevu predvidljivosti sudske nadležnosti.
- 16 Naposljetku, sud koji je uputio zahtjev nastoji doznati je li priznavanje međunarodne nadležnosti austrijskih sudova u skladu sa strogim tumačenjem posebnih pravila o nadležnosti predviđenih Uredbom br. 1215/2012, kakvo se traži u sudskoj praksi Suda.
- 17 U tim je okolnostima Landgericht Klagenfurt (Zemaljski sud u Klagenfurtu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 7. točku 2. Uredbe [...] br. 1215/2012 [...] tumačiti na način da se, u okolnostima poput onih iz glavnog postupka, ‚mjestom u kojem [se dogodio štetni događaj]’ treba smatrati mjesto u državi članici u kojem je šteta nastala ako se ta šteta sastoji isključivo od financijskog gubitka koji je izravna posljedica postupanja koja su se dogodila u drugoj državi članici, a mogu biti osnova za deliktnu odgovornost?“

Dopuštenost

- 18 VKI u svojim očitovanjima ističe da je zahtjev za prethodnu odluku nedopušten jer nedostaje interes za postavljeno pitanje te je ono hipotetsko.

- 19 Međutim, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, pitanja vezana uz tumačenje prava Unije koja uputi nacionalni sud unutar pravnog i činjeničnog okvira koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati uživaju presumpciju relevantnosti. Sud može odbiti odlučiti o pitanju koje je uputio nacionalni sud samo kad je očito da traženo tumačenje prava Unije nema nikakav odnos sa stvarnošću ili predmetom glavnog postupka, kada je problem hipotetske naravi ili kad Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima koji su potrebni kako bi na koristan način odgovorio na pitanja koja su mu postavljena (vidjeti, osobito, presudu od 7. svibnja 2020., Rina, C-641/18, EU:C:2020:349, t. 22. i navedenu sudsku praksu).
- 20 U ovom slučaju, zahtjev za prethodnu odluku valja proglasiti dopuštenim, s obzirom na to da iz odluke o njegovu upućivanju proizlazi da je traženo tumačenje članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 potrebno kako bi se utvrdilo je li sud koji je uputio zahtjev nadležan za odlučivanje u glavnom postupku, u skladu sa spomenutom odredbom.

O prethodnom pitanju

- 21 Sud koji je uputio zahtjev svojim pitanjem u biti nastoji doznati treba li članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 tumačiti na način da, kad je u jednoj državi članici proizvođač nezakonito opremio vozila uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova prije nego što su ona u drugoj državi članici stečena od treće osobe, mjesto nastanka štete nalazi se u potonjoj državi članici.
- 22 Uvodno valja podsjetiti da, s obzirom na to da se, u skladu s uvodnom izjavom 34. Uredbe br. 1215/2012, njome stavlja izvan snage i zamjenjuje Uredba Vijeća (EZ) br. 44/2001 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 2001., L 12, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.), koja je sama zamijenila Konvenciju od 27. rujna 1968. o sudskoj nadležnosti i izvršavanju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (SL 1972., L 299, str. 32.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 30.), kako je izmijenjena naknadnim konvencijama o pristupanju novih država članica toj konvenciji (u daljnjem tekstu: Briselska konvencija), tumačenje Suda u pogledu odredaba potonjih pravnih instrumenata vrijedi i za Uredbu br. 1215/2012, kad se te odredbe mogu smatrati „istovjetnima” (presuda od 29. srpnja 2019., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 23. i navedena sudska praksa). Takav je slučaj s člankom 5. točkom 3. Briselske konvencije i Uredbe br. 44/2001, s jedne strane, i člankom 7. točkom 2. Uredbe br. 1215/2012, s druge strane (vidjeti u tom smislu presudu od 31. svibnja 2018., Nothartová, C-306/17, EU:C:2018:360, t. 18. i navedenu sudsku praksu).
- 23 Kao što je Sud u više navrata presudio u svojoj sudskoj praksi koja se odnosi na te odredbe, pojam „mjesto [u kojemu se dogodio štetni događaj]” odnosi se istodobno na mjesto nastanka štete i mjesto uzročnog događaja zbog kojeg je ta šteta nastala, tako da bi tuženik mogao biti tužen, prema tužiteljevu izboru, pred sudom jednog ili drugog od navedenih mjesta (presude od 16. srpnja 2009., Zuid-Chemie, C-189/08, EU:C:2009:475, t. 23. i od 29. srpnja 2019., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 25. i navedena sudska praksa).
- 24 U konkretnom slučaju, s jedne strane, iz spisa kojime raspolaže Sud proizlazi da se mjesto uzročnog događaja nalazi u državi članici na čijem su području vozila o kojima je riječ opremljena uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova, odnosno u Njemačkoj.
- 25 S druge strane, kad je riječ o mjestu nastanka štete, valja utvrditi gdje se ono nalazi, s obzirom na okolnosti poput onih iz glavnog postupka, u kojima su se štetne posljedice pojavile tek nakon stjecanja predmetnih vozila i to u drugoj državi članici, u konkretnom slučaju Austriji.

- 26 U tom pogledu, sud koji je uputio zahtjev ispravno podsjeća na to da se, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, pojam „mjesto [u kojemu se dogodio štetni događaj]” ne može tumačiti tako ekstenzivno da obuhvaća bilo koje mjesto u kojem se mogu osjetiti štetne posljedice događaja koji je već doveo do štete koja je stvarno nastala drugdje. Taj se pojam stoga ne može tumačiti na način da uključuje mjesto u kojem oštećenik tvrdi da je pretrpio imovinsku štetu kao posljedicu početne štete do koje je došlo i koju je pretrpio u drugoj državi (presude od 19. rujna 1995., *Marinari*, C-364/93, EU:C:1995:289, t. 14. i 15. i od 29. srpnja 2019., *Tibor-Trans*, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 28. i navedena sudska praksa).
- 27 Sud je također presudio, u pogledu članka 5. točke 3. Briselske konvencije, da šteta koja je samo neizravna posljedica štete koju su prvotno pretrpjele druge osobe koje su bile izravni oštećenici koji su pretrpjeli štetu nastalu u mjestu različitom od onoga u kojemu je neizravni oštećenik naknadno pretrpio štetu, ne može biti osnova za sudsku nadležnost na temelju te odredbe (vidjeti u tom smislu presudu od 11. siječnja 1990., *Dumez France i Tracoba*, C-220/88, EU:C:1990:8, t. 14. i 22.).
- 28 Sud je jednako tako presudio da naknadne štetne posljedice ne mogu biti osnova za određivanje nadležnosti na temelju članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., *Tibor-Trans*, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 27. i navedenu sudsku praksu).
- 29 Međutim, iz spisa kojime raspolaze Sud proizlazi da se u glavnom postupku šteta na koju se poziva VKI sastoji u smanjenoj vrijednosti vozila o kojima je riječ zbog razlike u cijeni koju je stjecatelj takvog vozila za njega platio i njegove stvarne vrijednosti, zbog ugradnje uređaja za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova, pri čemu relevantne činjenice treba ocijeniti sud koji je uputio zahtjev.
- 30 Slijedom navedenog, iako su ta vozila sadržavala nedostatak od trenutka ugradnje tog uređaja, valja zaključiti da je šteta o kojoj je riječ nastala tek u trenutku kupnje tih vozila, njihovim stjecanjem po većoj cijeni od njihove stvarne vrijednosti.
- 31 Takva šteta, koja nije postojala prije nego što je konačni stjecatelj koji se smatra oštećenim kupio vozilo predstavlja početnu štetu u smislu sudske prakse iz točke 26. ove presude, a ne neizravnu posljedice štete koju su prvotno pretrpjele druge osobe, u smislu sudske prakse iz točke 27. ove presude.
- 32 Usto, suprotno onomu što smatra sud koji je uputio zahtjev, ta šteta ne predstavlja ni čisto imovinsku štetu.
- 33 Točno je da se tužbom za naknadu štete o kojoj je riječ u glavnom postupku traži naknada za smanjenje vrijednosti vozila o kojima je riječ, koje je procijenjeno na 30 % njihove kupovne cijene, odnosno brojčano određiva financijska naknada. Međutim, kao što je to istaknula Europska komisija u svojim pisanim očitovanjima, činjenica da je zahtjev za naknadu štete izražen u eurima ne znači da je riječ o čisto imovinskoj šteti, Naime, za razliku od predmeta u kojima su donesene presude od 10. lipnja 2004., *Kronhofer* (C-168/02, EU:C:2004:364), od 28. siječnja 2015., *Kolassa* (C-375/13, EU:C:2015:37) i od 12. rujna 2018., *Löber* (C-304/17, EU:C:2018:701), u kojima su financijska ulaganja dovela do smanjenja financijske imovine osoba o kojima je riječ, bez ikakve poveznice s materijalnim dobrima, u glavnom postupku riječ je o nedostatku na vozilima, koja pak predstavljaju materijalna dobra.
- 34 Slijedom navedenog, u konkretnom slučaju nije riječ o čisto imovinskoj šteti, nego o imovinskoj šteti koja se temelji na gubitku vrijednosti svakog vozila o kojem je riječ i koja proizlazi iz činjenice da je, s obzirom na to da je otkrivena ugradnja uređaja za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova, izvršeno plaćanje za stjecanje vozila koje sadržava nedostatak te je stoga manje vrijednosti.

- 35 Stoga valja zaključiti da, u slučaju prodaje vozila koja je njihov proizvođač opremio uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova, šteta koju pretrpi konačni stjecatelj nije ni neizravna ni čisto imovinska, a nastala je u trenutku kad je takvo vozilo stečeno od treće osobe.
- 36 U okolnostima poput onih iz točaka 34. i 35. ove presude, takvo tumačenje članka 7. točke 2. Uredbe br. 1215/2012 u skladu je s ciljem predvidljivosti pravila o sudskoj nadležnosti, propisanim uvodnom izjavom 15. te uredbe, s obzirom na to da proizvođač automobila sa sjedištem u drugoj državi članici koji poduzima nezakonite manipulacije na vozilima koja se prodaju u drugim državama članicama može razumno očekivati da će biti tužen pred sudovima tih država (vidjeti po analogiji presude od 28. siječnja 2015., Kolassa, C-375/13, EU:C:2015:37, t. 56. i od 12. rujna 2018., Löber, C-304/17, EU:C:2018:701, t. 35.).
- 37 Naime, takav je proizvođač, svjesno postupajući suprotno zakonom propisanim zahtjevima koji se na njega primjenjuju, morao računati s time da će šteta nastati u mjestu stjecanja vozila o kojem je riječ od strane osobe koja je opravdano očekivala da je ono u skladu s tim zakonom propisanim zahtjevima, a naknadno utvrdi da sadržava nedostatak i da je manje vrijednosti.
- 38 Takvo je tumačenje u skladu i s ciljevima blizine i dobrog sudovanja iz uvodne izjave 16. Uredbe br. 1215/2012, s obzirom na to da nacionalni sud prilikom određivanja iznosa pretrpljene štete može biti dužan ocijeniti okolnosti tržišta u državi članici na čijem je državnom području vozilo o kojem je riječ kupljeno. Sudovima potonje države članice može biti lakše pristupiti dokazima potrebnima za tu ocjenu (vidjeti u tom smislu presudu od 29. srpnja 2019., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 34.).
- 39 Naposljetku, takvo je tumačenje u skladu sa zahtjevima usklađenosti iz uvodne izjave 7. Uredbe Rim II, s obzirom na to da je, u skladu s njezinim člankom 6. stavkom 1., mjesto nastanka štete u predmetu koji se odnosi na nelojalnu konkurenciju mjesto „u koj[em] je došlo do štetnog djelovanja na odnose između konkurenata ili kolektivne interese potrošača ili postoji vjerojatnost štetnog djelovanja”. Radnja poput one o kojoj je riječ u glavnom postupku, koja, s obzirom na to da može utjecati na kolektivne interese potrošača kao skupine, predstavlja nelojalnu konkurenciju (presuda od 28. srpnja 2016., Verein für Konsumenteninformation, C-191/15, EU:C:2016:612, t. 42.), može utjecati na te interese u svakoj državi članici na čijem su državnom području proizvođači kupili proizvod s nedostatkom. Slijedom toga, u skladu s Uredbom Rim II, mjesto nastanka štete je mjesto u kojemu je takav proizvod kupljen (vidjeti po analogiji presudu od 29. srpnja 2019., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, t. 35.).
- 40 Slijedom svega navedenog, na pitanje valja odgovoriti da članak 7. točku 2. Uredbe br. 1215/2012 treba tumačiti na način da, kad je vozila, u jednoj državi članici, njihov proizvođač nezakonito opremio uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova prije nego što su ona u drugoj državi članici stečena od treće osobe, mjesto nastanka štete nalazi se u potonjoj državi članici.

Troškovi

- 41 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) odlučuje:

Članak 7. točku 2. Uredbe (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o [sudskoj] nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima treba tumačiti na način da, kad je vozila, u jednoj državi članici, njihov proizvođač

nezakonito opremio uređajem za manipulaciju vrijednostima emisija ispušnih plinova prije nego što su ona u drugoj državi članici stečena od treće osobe, mjesto nastanka štete nalazi se u potonjoj državi članici.

Potpisi